

רשומות

ספר החוקים

7 ביולי 1965

457

ד' בתמוז תשכ"ה

עמוד

150	חוק רשויות נחלים ומעיינות, תשכ"ה—1965
155	חוק בול בטחון (תיקון והארכת תקופת ההיטל) (תיקון מס' 5), תשכ"ה—1965
156	חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות) (תיקון), תשכ"ה—1965

חוק רשויות נחלים ומעינות, תשכ"ה-1965*

1. בחוק זה –
 "השרים" – שר הפנים ושר החקלאות;
 "חוק הניקוז" – חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות, תשי"ח-1957¹;
 "חוק המים" – חוק המים, תשי"ט-1959²;
 "רשות מקומית" – רשות מקומית מכל סוג שהוא – עירייה, מועצה מקומית, מועצה אזורית לפי סעיף 5 (3) לפקודת המועצות המקומיות, 1941³ – או איגוד ערים שנחל או מקור מים משמש גורם במילוי תפקידם.
2. השרים רשאים בצו, לאחר התייעצות עם הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר, להקים רשות לנחל פלוני או לחלק ממנו, למעיין או לכל מקור מים אזורי (להלן – רשות נחל) ולהגדיר את תחומה של הרשות, או להטיל על רשות ניקוז, כמשמעותה בחוק הניקוז, תפקידים של רשות נחל לפי חוק זה, כולם או מקצתם; אולם לא תוקם רשות נחל פלונית אלא אם לדעת השרים אין הצדקה להטיל את תפקידיה על רשות ניקוז קיימת.
3. (א) תפקידה של רשות נחל הוא לתכנן ולבצע את הפעולות המפורטות להלן, כולן או מקצתן, כפי שייקבע בצו לפי סעיף 2:
 (1) הסדרתה של זרימת המים בנחל, במגמה לשמור על מפלט מים מותאים כל חדשי השנה;
 (2) ניקוזו הסדיר של תחום הרשות;
 (3) קביעת תוואי לנחל, או העברתם של מי הנחל או מקור המים לאפיקים אחרים;
 (4) הסרת מפגעי תברואה הכרוכים בזיהום הנחל או מקור המים או בזרימתם המשתנית של מימיו;
 (5) שמירת הנוף ומתנות הטבע לאורך הנחל בשתי גדותיו או מסביב למעיין, למעט נחל ומעיין שבתחומי גן לאומי או שמורת טבע, כמשמעותם בחוק גנים לאומיים ושמורות טבע, תשכ"ג-1963⁴, והכשרת שטחים אלה לצרכי גנים, גופש וספורט;
 (6) הסדרתה של חלוקת המים בין המעוניינים בהם;
 (7) הסדרת דרכי השימוש בנחל או במקור המים על ידי המעוניינים.
 (ב) תפקידי ניקוז לא יוטלו על רשות נחל אלא ביחוד עם תפקיד אחר.
4. רשות נחל תפעל בכפוף לחוק המים, לתקנות ולקביעות על פיו ולסמכויותיה של רשות מים ארצית או אזורית שהוקמה על פיו, וכן בכפוף להוראות כל דיוקן אחר, אם אין הוראה אחרת מפורשת בחוק זה.

הגדרות

הקמת רשות נחל או הטלת תפקידים על רשות ניקוז

תפקידי רשות נחל

כפיפות לחוקים אחרים

* נתקבל בכנסת ביום כ"ח בסיון תשכ"ה (28 ביוני 1965); הצעת החוק ודברי הסבר שורטמו בה"ח 489, תשכ"ב, עמ' 60.

¹ ס"ח 236, תשי"ח, עמ' 4.

² ס"ח 288, תשי"ט, עמ' 169.

³ ע"ר 1941, תוס' 1 מס' 1154, עמ' 118.

⁴ ס"ח 404, תשכ"ג, עמ' 149.

5. חברים ברשות נחל יהיו –

הרכב רשות נחל

- (1) נציגים של הממשלה;
- (2) נציגים של רשויות מקומיות שתחומן או חלק מתחומן נמצא בתחום רשות הנחל, ובלבד שלכל סוג של רשות מקומית יהיה נציג אחד לפחות;
- (3) נציגים של תאגידים שהנחל או מקור המים משמש גורם במילוי תפקידיהם או בשימוש בסמכויותיהם;
- (4) נציגים של בעלי מקרקעין הגובלים עם הנחל או עם מקור המים, של מזחיקי מקרקעין כאמור ושל המשתמשים לעיסוקם במי הנחל או מקור המים, כשהמקרקעין והעיסוקים אינם בתחום רשות מקומית והבעלים, המזחיקים או המתעסקים אינם תאגיד לפי פסקה (3);

אולם אם היה תפקידה היחיד של רשות נחל להסדיר את חלוקת המים בין המעוניינים בהם ולהסדיר את דרכי השימוש על ידיהם בנחל או במקור המים, יהא מותר להרכיב את הרשות בהשתתפות נציגי הממשלה ונציגי המעוניינים בלבד.

מינוי חברים לרשות נחל

6. (א) חברי רשות נחל יתמנו על ידי השרים, בדרך שתיקבע על ידם.

(ב) השרים יקבעו את מספר הנציגים לכל אחד מסוגי הרשויות המקומיות ולכל רשות מקומית שבסוג פלוני ואת מספר הנציגים לכל אחת משאר הקבוצות המנויות בסעיף 5, ובלבד שנציגים של הממשלה לא יהיו רוב של חברי הרשות אלא באישור של ועדת הפנים של הכנסת, ואולם –

- (1) מינויים של נציגי הרשויות המקומיות יהא על פי המלצת אותן הרשויות המקומיות; נמצאו מלהודיע לשרים על המלצתן, יהא מינויים בלא המלצה כאמור;
- (2) מינויים של נציגי תאגידים כאמור בסעיף 5 (3) יהא בהתייעצות עם אותם תאגידים;
- (3) מינוי נציגיהם של קבוצות האנשים המנויות בסעיף 5 (4) יהא בהתייעצות עם הארגון המייצג, לדעת השרים, את המספר הגדול ביותר של האנשים מכל קבוצה כאמור; בהעדר ארגון, יהא המינוי כפי שייראה לשרים.

(ג) השרים רשאים להתליף מפעם לפעם את נציגי הרשויות המקומיות או חלק מהם, במגמה לתת נציגות במרוצת הזמן לכל הרשויות המקומיות שבתחום רשות הנחל.

הרחבת ההרכב של רשות ביקור

7. רשות ביקור שתפקידיה של רשות נחל הוטלו עליה לפי סעיף 2, רשאים השרים להוסיף על חבריה, לענין ביצוע תפקידיהם כאמור, מבין הקבוצות המנויות בסעיף 5, הכל במידה ובדרך שייקבעו בצו לפי סעיף 2.

התפנות מקום אינה פוסלת

8. שום פעולה של רשות נחל או של רשות ביקור שתפקידיה של רשות נחל הוטלו עליה לפי סעיף 2, לא תיפסל מחמת זה בלבד, שבשעת הפעולה היה מקומו של חבר מחברי הרשות פנוי מכל סיבה שהיא.

סדרי הנהלה ועבודה של רשות נחל

9. השרים רשאים לקבוע את סדרי הנהלה ועבודתה של רשות נחל, לרבות אופן אישור תבניות למפעלים, את חלוקת הסמכויות בין גופיה ועובדיה ואת המגין החוקי בגופים השונים; במידה שלא נקבעו סדרי הנהלה ועבודה כאמור, רשאית רשות נחל לקבועם בעצמה.

10. רשות נחל תמנה את עובדיה לפי העקרונות הקבועים בחוק שירות המדינה (מינויים).
חשי"ט-1959,⁵ בשינויים ובהתאמות שיראו השרים לקבוע בשים לב לאופיה של הרשות.
11. רשות ניקוז שתפקידים של רשות נחל הוטלו עליה לפי סעיף 2, לא יחולו עליה הוראות סעיפים 9 ו-10 לענין תפקידים אלה והיא תבצע אותם כדרך שהיא מבצעת את תפקידיה על פי חוק הניקוז; ואולם אופן אישור תכניות למפעלים ודרכי ביצוען יהיו לפי הוראות שייכללו בצו לפי סעיף 2.
12. (א) השרים רשאים, לאחר התייעצות עם הרשויות המקומיות ורשויות הניקוז שתחומן או חלק מתחומן נמצא בתחום רשות נחל, להעניק לרשות הנחל, בכל תחומה או בחלקה, מסמכויותיה של רשות מקומית על פי כל חוקק במידה שהדבר דרוש למילוי תפקידיה של רשות הנחל, ובלבד –
- (1) שלא תוענק לרשות הנחל סמכות להטיל תשלומי חובה בנוסף לסמכויות שהוענקו לה לכך על פי הוראות אחרות של חוק זה;
- (2) שלא יוענקו סמכות או תפקיד שהוענקו לרשות מקומית על פי חוקק שביצעו בידי שר אחר אלא לאחר התייעצות באותו שר.
- (ב) רשות הנחל רשאית להשתמש בסמכויות שהוענקו לה לפי סעיף זה גם מחוץ לתחום רשות מקומית, אם לא נקבע אחרת בשעת הענקת הסמכות.
13. משהוענקו סמכויות לפי סעיף 12 והוטלו תפקידים לפי סעיף 3 לא יהיו עוד בידי רשויות מקומיות ורשויות ניקוז אותן סמכויות בתחום רשות הנחל ולא יחולו עליהן אותם תפקידים, אלא במידה שנקבע כך בשעת הענקת הסמכויות או הטלת התפקידים או בצו שלאחר מכן.
14. רשות נחל היא תאגיד, כשר לרכוש כל זכות ולהתחייב בכל חיוב, לרבות שטרי חוב, ולהיות בעל דין בכל משפט וצד לכל חוזה.
15. לכיסוי תקציבה של רשות נחל ישמשו –
- (1) ארנונות ניקוז או תמורתן לפי סעיף 16;
- (2) מכסות שיוטלו לפי סעיף 18;
- (3) דמי השתתפות לפי סעיף 19;
- (4) הקצבות הנמשלה, מענקים ותקבולים אחרים.
16. הוטל על רשות נחל לנקוט את תחומה, רשאית היא להקים לשם כך מפעלי ניקוז ולהטיל ארנונות או מכסות, ולענין זה יחולו הוראות סעיפים 17 עד 34, 49 ו-52 לחוק הניקוז כאילו רשות הנחל היתה רשות ניקוז שהוקמה לפי החוק האמור, ובלבד שכל סמכות הניתנת בחוק הניקוז לשר החקלאות או לנציב המים תהא לענין זה בידי השרים.
17. מקרקעין שאינם דרושים להקמת מפעל ניקוז והם מיועדים לפי תכנית לחפיטה צמיחה על ידי רשות נחל או על ידי רשות ניקוז שתפקידים של רשות נחל הוטלו עליה לפי סעיף 2, יירכשו על פי פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943⁶; ואולם לענין המועד להערכת פיצויים לפי סעיף 12 לפקודה יבוא במקום מועד הפרסום של ההודעה על הכוונה לרכוש אותם מקרקעין – המועד הקובע לענין הערכת פיצויים, לפי החוק הנוהג מזמן לזמן, בשל מקרקעין שנרכשו לצרכי ציבור לפי תכנית בנין עיר.

מינוי עובדים

הוראות מיוחדות לרשות ניקוז

סמכויות נוספות

סמכויות רשויות בתחום רשות נחל

רשות נחל-תאגיד

מימון

הקמת מפעלי ניקוז והטלת ארנונות

הפקעת מקרקעין שלא לצרכי מפעל ניקוז

⁵ ח"ט 279, חשי"ט, עמ' 86.
⁶ ע"ר 1943, חו"ס 1 נט' 1305, עמ' 32.

18. (א) בכפוף לאמור בצו לפי סעיף 2 או בצו שלאחר מכן רשאית רשות נזל, באישור מכסות השרים, להטיל תשלומי כסף על הרשויות המקומיות שבתחומה ועל התאגידים שנציגיהם הם חבריה או כשירים להיות חבריה. לפי מכסות שתקבע, למימון תקציבה, למעט הוצאות ניקון; קביעת המכסות תיעשה בשם לב, בין השאר, למידת ההנאה המופקת על ידי מי שחייב בתשלום המכסה.
- (ב) אישור לפי סעיף קטן (א) לא יינתן אלא לאחר שניתנה לרשויות המקומיות הנוגעות בדבר הזדמנות להביא את טענותיהן לפני השרים.
19. (א) רשות נזל רשאית, בחוק עזר ובאישור השרים, להטיל על בעלי מקרקעין הגובלים עם הנזל או עם מקור המים, על מחזיקיהם ועל המשתמשים לעיסוקם במי הנזל או מקור המים, דמי השתתפות בהוצאות עבודה מיוחדת שבוצעה על ידיה, למעט עבודות ניקון, לפי מבחנים שייקבעו בחוק העזר.
- (ב) המבחנים ייקבעו כאמור במגמה שלא יהא חייב בתשלום מי שאינו נהנה מביצוע העבודה המיוחדת.
- (ג) סעיפים 250 עד 260 לפקודת העיריות, יחולו על חוקי עזר לפי סעיף זה כשינוי ייב המחוייבים לפי הענין.
- (ד) הרואה את עצמו נפגע מדרישת תשלום דמי השתתפות לפי חוק עזר כאמור רשאי לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים יום מיום שהומצאה לו הדרישה.
20. לכיסוי תקציבה של רשות ניקון לביצוע התפקידים שהוטלו עליה לפי סעיף 2, ישמשו מקורות המימון לפי סעיף 15 (2), (3) ו-(4), ויחולו הוראות סעיפים 18 ו-19, בשינויים המחוייבים לפי הענין.
21. רשות נזל רשאית, באישור השרים, ללוות כספים לביצוע תפקידיה, לערוך להלוו אוז למטרות אלה, ולשעבד לשם כך את הכנסותיה ואת נכסיה, כולם או מקצתם; מטרת ההלוואה תפורש בהחלטת הרשות ובאישור השרים.
22. (א) לא תחליט רשות נזל על ביצוע מפעל מסויים, אף שאינו מפעל ניקון, אלא אם ערכה לפני כן אומדן הכנסותיו והוצאותיו של המפעל והאומדן אושר על ידי השרים.
- (ב) רשות נזל תערוך לכל שנת כספים, במועד ובצורה שייקבעו בתקנות, הצעת תקציב המראה אומדן הכנסותיה והוצאותיה; הצעת התקציב תוגש לשרים לאישור.
- (ג) לא ישולם סכום מכספי רשות נזל אלא על פי התקציב שאושר כאמור ולא תוחייב רשות נזל בשום התחייבות אלא לפיו או לפי החלטת רשות הנזל שנחקקה כדין ואושרה על ידי השרים.
23. פעולה של רשות נזל, לריכוז פעולה של רשות ניקון שנערכה לצורך ביצוע תפקידים שהוטלו עליה לפי סעיף 2, שהיתה מזכה את הנפגע על ידיה בפיצויים לפי חוק המים אילו נעשתה על ידי רשות מים, תזכה את הנפגע בפיצויים, והוראות חוק המים יחולו על הפיצוי יים כאילו היתה רשות מים וכאילו נאמר בסעיף 94 לחוק המים במקום "בית הדין" – "בית המשפט המחוזי" ובמקום "נציב המים" – "מי שנתמנה לכך על ידי השרים".

7 דיני מדינת ישראל, בוסה חדש 8, השכ"ד, עמ' 197.

24. דין רכוש של רשות נחל, לענין ארנונות, מסיים ותשלומי חובה אחרים, כדין נכסי המדינה.	רכוש הרשות כבכס המדינה
25. השרים רשאים, בהודעה ברשומות, לאצול לאחר מסמכיותיהם לפי חוק זה חוק מן הסמכות להתקין תקנות בנות-פעל החיקתי והסמכיות לפי הסעיפים 2, 6, 7, 18, 19, 20 ו-26.	אצילת סמכויות
26. השרים רשאים בצו, לאחר התייעצות ברשויות המקומיות הנוגעות בדבר, לשנות את תחומה של רשות נחל, ומשעשו כך, רשאים הם, בדרך הקבועה בסעיף 6, לשנות את הרכב הרשות.	שינויים בתחום
27. השרים רשאים לקבוע, בצו המקים רשות נחל לפי סעיף 2 או בצו שלאחר מכן, הוראות בדבר הגשת דינים וחשבונות ומתן ידיעות בדבר פעולותיה של הרשות, הקניית רכוש והטלת חובות בקשר להקמת הרשות, דרכי ההצטרפות לרשות והפרישה ממנה, דרכי הבירור של חילוקי דעות בין חברי הרשות לבין עצמם וביניהם לבין הרשות, דרכי פירוקה של הרשות, הקניית רכוש הרשות וחובות וחובות בשעת פירוקה.	הוראות שאמשר לכלול בצו
28. (א) לא מילאה רשות נחל תפקיד מתפקידיה, רשאים השרים לצוות עליה לעשות את הדרוש לביצוע אותו תפקיד בדרך שקבעו בצו, ואם לא קיימה רשות הנחל את הוראות הצו תוך מועד סביר שפורש בו, רשאים השרים להטיל את קיומו על אדם אחר ולגבות מרשות הנחל את ההוצאות שהוצאו לענין זה.	כפיית ביצוע
(ב) הוראות סעיף זה יחולו גם על כפיית ביצוע תפקידיה שהוטלו על רשות ניקוז לפי סעיף 2.	
29. המפריע לרשות נחל, למי שפועל בשמה או למי שמוגה על ידי השרים לפי סעיף 28 במילוי תפקידם, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 5000 לירות; היתה העבירה נמשכת, דינו – מאסר גוסס שבוע או קנס גוסס 50 לירות בעד כל יום שבו נמשכת העבירה אחרי הרשעה בדיון.	עבירות
30. השרים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.	ביצוע ותקנות
31. חוק זה תחילתו כעבור שלושה חדשים מיום קבלתו בכנסת.	תחילה

לוי אשכול חיים משה שפירא חיים גבתי
ראש הממשלה שר הפנים שר החקלאות

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

חוק בול בטחון (תיקון והארכת תקופת ההיטל) (תיקון מס' 5),
תשכ"ה-1965*

1. בסעיף 9 לחוק בול בטחון (תיקון והארכת תקופת ההיטל), תשי"ח-1958 (להלן – תיקון סעיף 9 החוק העיקרי) –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "2.500 לירות" יבוא "3.500 לירות";
- (2) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (4) יבוא:
- "(5) במסדות הועד למען החייל;
- (6) במשקים חקלאיים שנקבעו בתקנות, למעט צריכת החשמל הביתית".
2. בסעיף 10 (א) לחוק העיקרי, אחרי "כל מקלט" יבוא "שאינן עליו פטור מאגרת רשיון לפי תקנה 11 (3) לתקנות הטלגרף האלחוטי (מקלטי רדיו), תשי"ז-1957", ובמקום "תקנה 11 (2) (ח) לתקנות הטלגרף האלחוטי (מקלטי רדיו), תשי"ז-1957" יבוא "תקנה 11 (2) (ז) לתקנות האמורות".
3. בסעיף 12 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו, יבוא "ובלבד שלא ישולם בעד מכונית פלוגית בול בטחון כאמור יותר מפעם אחת בעד שנת כספים אחת";
- (2) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יסומנו (3) ו-(ד) ולפניהם יבוא:
- "(ב) שיעור בול בטחון על גי"פ הוא כשיעור החל על מכונית שתפוסת הבוכנה שלה היא עד 1 000 סמ"ק".
4. במקום סעיף 14 לחוק העיקרי יבוא:
- "עבירות ועונשין 14. (א) מי שחייב לגבות בול בטחון לפי סעיף 3 לחוק העיקרי או לפי סעיף 9 לחוק זה, ולא גבה אותו או גבה אותו ובלתי הצדק סביר לא שילמו לאוצר המדינה כאמור באותם סעיפים, דינו – מאסר שנה או קנס 3 000 לירות ופי שניים מסכום בול הבטחון שהיה חייב לגבותו.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף זה על ידי תאגיד, אשם בעבירה גם כל מי שבשעת ביצוע העבירה היה מנהל, חבר מינהלה פעיל, שותף, מנהל השכונות או פקיד אחראי של אותו תאגיד אם לא הוכיחו אחד משני אלה:
- (1) העבירה נעברה שלא בידיעתו;
- (2) הוא נקט כל האמצעים הסבירים כדי להבטיח קיום הוראות החוק".

* נתקבל בכנסת ביום כ"ח בסיון תשכ"ה (28 ביולי 1965); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 646 ו-648, תשכ"ה, עמ' 146 ועמ' 180.
1 ט"ח תשי"ח, עמ' 131; תשי"ט, עמ' 191; תשי"ך, עמ' 23; תשכ"א, עמ' 67; תשכ"ב, עמ' 70.
2 ק"ת תשי"ז, עמ' 1268.

- 5. (א) תחילתו של סעיף 1 (1) היא מיום כ"ט בסיון תשכ"ב (1 ביולי 1962).
- (ב) תחילתו של סעיף 3 (1) היא מיום ד' בניסן תש"ך (1 באפריל 1960).
- (ג) תחילתו של סעיף 3 (2) היא מיום תחילתו של חוק כול בסיון תשי"ז-1956.

ס נ ח ס ס פ י ר
שר האוצר

ל ו ר א ש כ ו ל
ראש הממשלה

ש נ י א ו ר ז ל מ נ ש ו ר
בשיא המדינה

ס"ח תשי"ז עמ' 11.

חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות) (תיקון),
תשכ"ה-1965*

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות) (תיקון), תשי"ז-1957, מוארך בזה עד יום י"ח בטבת תשכ"ז (31 בדצמבר 1966).

הארכת תוקף

2. תחילתו של חוק זה היא ביום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965).

תחילה

מ ש ה כ ר מ ל
שר התחבורה

ל ו ר א ש כ ו ל
ראש הממשלה

ש נ י א ו ר ז ל מ נ ש ו ר
בשיא המדינה

* נחקל בכנסת ביום כ"ט בסיון תשכ"ה (29 ביוני 1965); הצעת החוק היסודי הוגשה ב-1964/64 תשכ"ה, עמ' 205.
1 ק"ח תשי"ז, עמ' 804; ס"ח תשי"ט, עמ' 15; ס"ח תש"ך, עמ' 42; ס"ח תשכ"א, עמ' 164; ס"ח תשכ"ב, עמ' 92; ס"ח תשכ"ד, עמ' 40.